

Onder het scherm 'Toelichting' kunt u, eventueel gekopieerd en daarna geplakt vanuit andere documenten, verschillende toelichtingen kwijt die voor uzelf en de andere belanghebbenden van de jaarrekening relevant zijn. U bepaalt uiteraard zelf wat u belangrijk vindt.

Opmerkingen en toelichtingen die hier specifiek moeten worden opgenomen zijn:

1. Het verslag van het college – dit verslag moet altijd op het scherm 'Toelichting' opgenomen worden
2. Niet uit de balans blijkende verplichtingen – alleen in voorkomende gevallen
3. Gebeurtenissen na balansdatum – alleen in voorkomende gevallen
4. Overige feiten die van belang zijn voor een volledige jaarverslaggeving – alleen in voorkomende gevallen,
5. Wijzigingen in het rekeningschema met een stelselwijziging tot gevolg.

Ad 2.

Het gaat hierbij bijvoorbeeld om verplichtingen uit langlopende huurverplichtingen.

Het betreft verplichtingen die op grond van de van toepassing zijnde richtlijnen niet als schuld of voorziening in de balans kunnen worden opgenomen.

Ad 3.

Na de balansdatum kunnen er ontwikkelingen zijn die relevant zijn voor de balans en voor de toekomstige financiële situatie. Stel dat u in de loop van het komend jaar een pand verkoopt waarop u een verlies of winst zult lijden. Dan is het van belang dit nu al te vermelden.

Stel er komt een bericht dat een niet voorzien legaat in het komend jaar zal worden ontvangen. De grootte daarvan kan voor het inzicht in de jaarrekening van belang zijn.

Ad 4.

Het kan voorkomen dat u als gevolg van de toepassing van de richtlijn, te maken krijgt met stelselwijzigingen. Dat kan zich ook voordoen als er noodzakelijk wijzigingen worden aangebracht in het rekeningschema dat onderdeel vormt van de richtlijn.

De consequenties van de stelselwijziging moeten bij 'Toelichting' beschreven worden en verwerkt in de financiële verslaggeving.

We geven een paar voorbeelden en geven de verwerking van een dergelijke stelselwijziging aan.

A. Stel u hebt een gebouw met een aanschafwaarde van € 100.000, een boekwaarde van € 225.000 en een actuele aanschafwaarde van € 450.000.

Op uw balans staat per 01-01-2019:

Gebouwen	€ 450.000	Dt
Afschrijving gebouwen	€ 225.000	Cr
Herwaarderingsreserve	€ 225.000	Cr

Dit moet worden:

Gebouwen	€ 100.000	Dt
Afschrijving gebouwen	€ 50.000	Cr
Herwaarderingsreserve	€	0 Cr

Correctiejournaalpost per 01-01-2019:

Afschrijving gebouwen	€ 175.000
Herwaarderingsreserve	€ 225.000
Aan Gebouwen	€ 350.000
Aan Algemene reserve	€ 50.000

B. Een voorbeeld betreffende beleggingen.

U hebt tot nu toe op aanschafwaarde (€ 300.000) gewaardeerd en gaat nu op actuele waarde waarderen (€ 400.000). Het verschil wordt in Reserves koersverschillen opgenomen.

Op uw balans staat per 01-01-2019:

Beleggingen € 300.000 Dt

Dit moet worden:

Beleggingen € 400.000 Dt

Reserve koersverschillen € 100.000 Cr

Correctiejournaalpost per 01-01-2019:

Beleggingen € 100.000

Aan Reserve koersverschillen € 100.000

Er kan overwogen worden om een deel te laten vrijvallen t.g.v. de Algemene reserve (zie punt 8 bij 03 Beleggingen).

C. Een voorbeeld betreffende de voorziening onderhoud. Deze had u nog niet en deze moet volgens de nieuwe richtlijn wel worden gevormd

Op uw balans staat per 01-01-2019:

Onderhoudsvoorzieningen nihil

Dit moet worden:

Onderhoudsvoorzieningen € 200.000 Cr

Correctiejournaalpost per 01-01-2019:

Algemene reserve € 200.000

Aan Onderhoudsvoorzieningen € 200.000

Het was noodzakelijk om in het rekeningschema 2019/2020 enkele veranderingen aan te brengen waardoor dit schema beter aansluit op de richtlijn. Een gevolg daarvan kan zijn dat u daardoor te maken krijgt met een stelselwijziging.

Ad 5.

Voorbeelden van wijzigingen in rekeningschema 2019/2020 met als gevolg stelselwijziging.

a. Kostenindexering Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd op basis van een berekening van de noodzakelijke toekomstige uitgaven. Daarin wordt de vermoedelijke kostenstijging in de komende jaren meegenomen. Denk bijvoorbeeld aan kostenindexering voor een groot onderhoud gebaseerd op het onderhoudsplan. Kostenindexering is zodoende een onderdeel van de dotaties aan de Voorzieningen die op aparte rekeningen worden verantwoord, zoals de rekeningen 40.17 en 40.18 dotaties aan voorzieningen. De aparte rekening 48.50 Rente voorzieningen in eigen beheer is dan ook vervallen. Het scherm 22 Voorzieningen is daarop aangepast.

b. Inflatiecorrectie Bestemmingsreserves

Het kan zijn dat een gemeente als beleid heeft een bestemmingsreserves te verhogen met een inflatiecorrectie om de koopkracht in tact te houden.

Dat is een onderdeel van de bestemming van het resultaat en wordt meegenomen in het bedrag dat gemuteerd wordt op de rekening 60.10 toevoegingen bestemmingsreserves.

Daarom is de aparte rekening 48.40 rente bestemmingsreserves vervallen.

Het scherm 21 Bestemmingsreserves en -fondsen is daarop aangepast.

c. Begraafplaatsen en bijbehorende rekeningen

Voor begraafplaatsen geldt een aparte verwerkingsmethode. Onder het vraagtekentje bij het scherm 02 Financiële vaste activa is een uitgebreide toelichting gegeven. Omdat het exploiteren van begraafplaatsen niet tot de primaire kerkelijke activiteiten van een gemeente behoort, vallen de baten en lasten onder de incidentele baten en lasten in de C-groep. In verband daarmee werden de rekeningen die in 2018 voor begraafplaatsen beschikbaar waren, verplaatst.

De rekening 41.94 begraafplaatsen werd verplaatst naar 65.50 lasten begraafplaatsen.

De rekening 80.90 begraafplaatsen werd verplaatst naar 95.50 baten begraafplaatsen.

Toelichting op een stelselwijziging.

Als u voor de eerste keer een jaarrekening in FRIS indient, is het de bedoeling dat de balansposten per 01-01-2019 worden gecorrigeerd en op het juiste bedrag worden gesteld. Bij de exploitatierekeningen kan worden volstaan door in de toelichting een overzicht te geven van de gevolgen van deze wijzigingen voor de exploitatie en de post Algemene reserve.

Als een of meer van de hiervoor genoemde punten bij u voorkomt, heeft dat gevolgen voor de vergelijkende cijfers van 2018 en 2019. In geval 1 en 2 zullen de totaalstellingen van de 48 groep afwijken van vorig jaar. In geval 3 zullen zowel de rekeningen van de begraafplaatsen als de incidentele baten en lasten een afwijkend getal tonen. Ze vallen daarom onder de categorie stelselwijziging en de effecten daarvan moeten worden toegelicht in zowel de begroting als de jaarrekening.

Als u de begroting 2019 of de jaarrekening 2018 al digitaal in FRIS hebt ingediend, staan de getallen inclusief de verplaatsing al op de juiste plek in de beginbalans 2019.

Wij raden u aan uw rekeningschema daar ook op aan te passen.

Als laatste: wijzigingen in rekeningschema 2019/2020 zonder stelselwijziging die u, waar gewenst, in de toelichting kunt vermelden:

d. Verplaatsing en henummering van bestemmingsreserves en -fondsen

In het rekeningschema is een splitsing gemaakt tussen de vrije Algemene reserve en de verschillende bestemmingsreserves en -fondsen. Daardoor verandert het eigen vermogen niet, wel wordt duidelijker welke reserves vrij zijn en welke gebonden. Als u de jaarrekening 2018 al digitaal in FRIS hebt ingediend, staan de getallen inclusief de verplaatsing al op de juiste plek in de beginbalans 2019. Wij raden u aan uw rekeningschema daar ook op aan te passen.

e. Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is aangepast aan de richtlijn. Onderdelen die geen invloed hebben op de kasstroom, zoals mutaties in de bestemmingsreserves die een onderdeel vormen van de bestemming van het resultaat, werden uit het overzicht gehaald. Daardoor ontstaat er een verschil in de presentatie van het kasstroomoverzicht in het jaarrapport 2018 en 2019.

De mutatie in de geldmiddelen wijzigt niet. U kunt daarvan melding maken in de toelichting.